

CONSILIUL JUDEȚEAN BACĂU
COMPLEXUL MUZEAL "IULIAN ANTONESCU" BACĂU

CARPICA

XLVIII

2019

CARPICA XLVIII

FONDATOR: IULIAN ANTONESCU

Coperta I – Disc din bronz cu stema României Mici (Colecția *Istorie modernă și contemporană* a Muzeului de Istorie din Bacău – foto Mihnea Baran)

Design coperti: Dionis Pușcuță

**CONSILIUL JUDEȚEAN BACĂU
COMPLEXUL MUZEAL „IULIAN ANTONESCU” BACĂU**

CARPICA XLVIII

**Editura Magic Print Onești
2019**

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC:

Prof. Mariana Popa – Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău
Dr. Elena-Lăcrămioara Istina – Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău
Prof. Mihaela Băițan – Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I” – Filiala Bacău
Prof. Vilică Munteanu – președinte executiv, Fundația Cultural-Științifică „Iulian Antonescu”
Prof.dr. Dimitrie-Ovidiu Boldur – Direcția Județeană pentru Cultură Bacău
Prof.dr. Anton Coșa – Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău
Prof. Iulian Bucur – Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău
Dionis Pușcuță – Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău

COLECTIVUL DE REDACȚIE:

Redactor șef: **Prof. Mariana Popa** – manager, Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău
Secretar științific: **Dr. Lăcrămioara-Elena Istina**
Membri: **Iulian Pintilie**
Prof.dr. Anton Coșa
Dr. Marius-Alexandru Istina

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

Dr. Marius-Alexandru Istina

CORECTURĂ:

Prof.dr. Anton Coșa
Dr. Marius-Alexandru Istina
Irina-Amalia Băcăuanu

LUCRARE FINANȚATĂ DE:
CONSILIUL JUDEȚEAN BACĂU
prin

COMPLEXUL MUZEAL „IULIAN ANTONESCU” BACĂU

ISSN: 1013-4182

CUPRINS

ARHEOLOGIE

<i>Nicolae Ursulescu, Considerații privind cercetarea culturii Cucuteni în perioada post 1989</i>	9
<i>Florin Moței, Biserica evanghelică Bod. Cercetările arheologice din anul 2007</i>	29
<i>Ion Mareș, Cercetările arheologice inedite ale profesorului doctor Alexandru Artimon la Mănăstirea Răchitoasa, județul Bacău</i>	53

ISTORIE

<i>Emanuel Bălan, Flagelul ciumei în istoria Moldovei (secolele XV-XIX)</i>	70
<i>Laurențiu Chiriac, Câteva considerații privind domnia lui Pătrașcu cel Bun în Țara Românească (1554-1557)</i>	96
<i>Costin Clit, Proprietarii satului Văleni din ținutul istoric al Fălciului (secolele XVII-XIX). Documente inedite</i>	104
<i>Ioan Ungureanu, Doamne și domnițe din unele localități de pe Siretul mijlociu, prezentate în documentele istorice și în lucrările unor autori</i>	145
<i>Cornelia Cucu, Băncile populare sătești din județul Bacău la începutul secolului al XX-lea</i>	175
<i>Viorel Cruceanu, Instituirea protectoratului francez în Maroc</i>	196
<i>Alin Spânu, O tentativă de terorism la începutul Războiului de Întregire (1916)</i>	203
<i>Gheorghe A. Știrbăț, Nicolae Iorga și perioada războiului pentru reunificare națională , 1916-1918 (III)</i>	209
<i>Corneliu Ciucanu, Noua generație interbelică și mentorii ei: Vasile Pârvan și Nae Ionescu</i>	223
<i>Gabriel Asandului, Administrația românească în timpul celui de-al doilea război mondial</i>	246

GENEALOGIE, HERALDICĂ, NUMISMATICĂ

<i>Elena Brisiuc-Boncu, Rodul lui Arbure de la Vorona</i>	272
<i>Ștefan S. Gorovei, Artur Gorovei – cercetător al istoriei sale familiale</i>	282
<i>Anton Coșa, Stema României Mici pe obiecte armorate de la Muzeul de Istorie din Bacău</i>	326
<i>Dorel Bălăiță, Contribuții la istoria industriei de hârtie din Moldova. Un jeton al fabricii „Gustav Eichler” din Piatra Neamț</i>	361

ISTORIE BISERICESCĂ

<i>Aurel Florin Țuscanu, O viață închinată școlii și bisericii. Profesorul Petre Gârboviceanu (1862-1934)</i>	373
<i>Irina-Elena Boldur, Dimitrie-Ovidiu Boldur, De la vechea Biserică „Sfântul Dumitru” Gherăiești la Biserica „Adormirea Maicii Domnului Bacău</i>	386

RECENZII

Despre necropolele apulense, cu privire specială asupra celelor nordice. Note de lectură (X). George Valentin Bounegru, <i>The Northern necropolis of Apulum.</i> „Ambulance Station” (Costin Croitoru)	390
Prof.dr. Dorinel Ichim, <i>Monumente de patrimoniu: municipiul Bacău</i> (Dimitrie-Ovidiu Boldur)	398
Abrevieri	400

CONTENTS/ SOMMAIRE/ INHALT

ARHEOLOGY/ ARCHÉOLOGIE/ ARCHÄOLOGIE

<i>Nicolae Ursulescu, Considérations concernant la recherche de la culture Cucuteni après 1989</i>	9
<i>Florin Moței, Evanghelic Church of Bod. Archaeological research in 2007</i>	29
<i>Ion Mares, Unpublished aecheological discoveries by Professor dr. Alexandru Artimon of Răchitoasa Monastery, Bacău County</i>	53

HISTORY/ HISTOIRE/ GESCHICHTE

<i>Emanuel Bălan, The plague scourge in the history of Moldavia (the XV-XIX centuries)</i>	70
<i>Laurențiu Chiriac, Some consideration regarding of Pătrașcu the Good in Wallachia (1554-1557)</i>	96
<i>Costin Clit, Owners of the Văleni village in the historic County of Fălciu (17th-19th centuries. Unpublished documents</i>	104
<i>Ioan Ungureanu, Ladies and Damsels in certain Localities on the Middle Siret, presented in Historic Documents and the Works of certain Authors</i>	145
<i>Cornelia Cucu, The popular village banks in Bacău County at the beginning of the XXth Century</i>	175
<i>Viorel Cruceanu, L'instauration du protectorat français au Maroc</i>	196
<i>Alin Spânu, An attempt at terrorism at the beginning of World War I (1916)</i>	203
<i>Gheorghe A. Știrbăț, Nicolae Iorga et la période de la Guerre pour la reunification de la nations, 1916-1918 (III)</i>	209
<i>Corneliu Ciucanu, La nouvelle génération de l'entre-deux-guerre et ses mentors: Vasile Pârvan et Nae Ionescu</i>	223
<i>Gabriel Asandului, The Romania Administration in World War II</i>	246

GENEALOGY, HERALDRY, NUMISMATICS/ GÉNÉALOGIE, HERALDIQUE, NUMISMATIQUE/ GENEALOGIE, HERALDIK, NUMISMATIK

<i>Elena Brisiuc-Boncu, The Arbure family of Vorona</i>	272
<i>Ștefan S. Gorovei, Artur Gorovei – investigateur de son histoire familiale</i>	282
<i>Anton Coșa, Les armoires de la Petite Roumanie sur les objets armoriés du Musée d'Histoire de Bacău</i>	326
<i>Dorel Bălăiță, Beitrag zur Geschichte der Papierindustrie in der Moldau. Eine Wertmarke der Papierfabrik „Gustav Eichler” in Piatra Neamț</i>	361

CHURCH HISTORY/ HISTOIRE DE L'ÉGLISE/ KIRCHENGESCHICHTE

<i>Aurel Florin Țuscanu, A life dedicated to School and Church. School Teacher Petre Gârboviceanu (1862-1934)</i>	373
<i>Irina-Elena Boldur, Dimitrie-Ovidiu Boldur, From the old „Saint Demetrius” Church of Gherăiești to „Protection of the Mother of God” Church of Bacău</i>	386

REVIEW/ COMPTE-RENDUS/ BEWERTUNGEN

<i>Despre necropolele apulense, cu privire specială asupra celelor nordice. Note de lectură (X). George Valentin Bounegru, The Northern necropolis of Apulum. „Ambulance Station” (Costin Croitoru)</i>	390
<i>Prof.dr. Dorinel Ichim, Monumente de patrimoniu: municipiul Bacău (Dimitrie-Ovidiu Boldur)</i>	398
<i>Abbreviations/ Abréviations/ Abkürzungen</i>	400